

Aerogrammet

Personalinformation för

nr 4-5 - 1998

Celsius Aerotech, Celsius Metech och Celsius Test Systems

Aerogrammet

Personalinformation
för anställda inom
Celsius Aerotech,
CelsiusMetech
och Celsius Test Systems.

Ansvarig utgivare:
Anders Stålhammar.
Redaktionschef:
Lennart Bladh,
tel 013-231560,
fax 013-231147.
Redaktion:
Anne Allard,
tel 0589-82405,
fax 0589-83001.
Adress: Aerogrammet, Cel-
sius Aerotech, 581 82 Linkö-
ping.
Tryck: Östgötatryck 1998.
Fotografer är Ola Holmgren
och Niklas Forslind, Foto
Malmen i Linköping om ing-
et annat anges.

Celsius
CELSIUS AEROTECH

Litet grädde på moset efter jul

**Knappt har blommor-
na på midsommar-
stången hunnit vissna
förrän det är dags att
lägga år 1998 till
handlingarna**

**Att tiden ibland tycks
skena iväg med oss,
känner vi nog litet till
mans.**

Och som om det inte vore nog
tänker Jan Eiborn för några mi-
nuter ta oss med in i framtiden.
En bit bortom jul och nyår, just
då skinkan, julkorven, gröten
och lutfisken har gjort sitt.

Där stannar vi till lagom länge
för att hinna känna suget efter
något helt annat. Och just för
det tillfället har Jan ett förslag:

Tag omkring ½ kg billigt kött,
högrev eller liknande. Lägg det i
en gryta med vatten och låt det
koka upp kraftigt. Skumma, häll
av spadet i ett kärl, gör ren gry-
tan och lägg i köttet igen. Mät
nu upp spadet, ta så mycket att
det täcker köttet och tillsätt 2 tsk
salt per liter spad.

Skala en stor lök och en mo-
rot, dela dem i bitar och lägg i
koket tillsammans med ett lager-
blad och 10 vitpepparkorn.

Låt alltsammans koka på svag
värme i cirka 2 timmar.

Skala potatis och koka så att
de är klara samtidigt med köttet,
som ska kännas mört när du
sticker i det med köttmå. Ta gry-

tan av värmen och låt köttet ligga kvar för att behålla värmen.

Fräs några matskedar mjöl tillsammans med litet smör i en kastrull. När konsistensen är krämig ta kastrullen av värmen och vispa i omgångar ned ett par deciliter av köttspadet. Red med mjölk och koka några minuter. Krydda och tillsätt råreven, färsk pepparrot. Spara även litet att ha vid sidan om.

Skär köttet i lagom bitar och servera med sås, kokt potatis och extra pepparrot för den som önskar. Jag garanterar att det här smakar utmärkt efter all julmat!

Och med det ställtippet ur mitt minnes kokbok önskar jag er alla en närande, avkopplande och riktigt trevlig helg. God Jul och Gott Nytt År!

Ny fart på Drakenjobben

Här undertecknar VD Jan Eiborn avtalet som innebär att Celsius Aerotech åtar sig komponentunderhåll på Österrikes 24 Drakenplan fram till år 2003. Foto: Reinhold Carlsson

Celsius Aerotech har via FMV, Försvarets Materielverk, fått en beställning från Österrikes försvarsdepartement på fortsatt komponentunderhåll för landets 24 Drakenplan. Ordervärdet är omkring 100 miljoner kronor, och leveranser skall ske under åren 1999 till 2003.

— Det är bra för alla parter att våra förbindelser regleras genom detta avtal. I princip handlar det om att vi förlänger vårt tidigare avtal, vilket skapar förutsättningar för att relationerna med Österrike nu stärks och fördjupas under lång tid framöver, säger VD Jan Eiborn.

— En extra poäng i sammanhanget är att framför allt våra medarbetare med lång erfarenhet på flygsystem 35 Draken nu blir engagerade i ett för oss så viktigt projekt, tillägger han.

Ordern innebär inte några nyanställningar, men väl att arbete säkras både i Arboga och Linköping, där Drakenverksamheten annars skulle ha avvecklats.

Förhandlingarna har från Cel-

sus Aerotechs sida skötts av ett team med Ralf Holmér, Hans Åberg, Leif Pettersson och Sigvard Lundell.

En projektledare är också utsedd, Håkan Gustavsson på division Flygplan, som med en samlad handläggning av österrikefrågorna ska säkerställa att vi lever upp till kundens förväntningar.

Redan i början av nästa år återkommer vi bland annat i Aerogrammet till detta avtal med mera bakgrund och vad det praktiskt kommer att innebära i framtiden.

ANNE ALLARD

Division Tillverkning tecknar resursavtal för gummiprodukter

I slutet av augusti undertecknade division Tillverkning och Försvarets Materielverk ett resursavtal för gummiprodukter. Det nya avtalet, som trädde i kraft den 1 september, löper på en period av sex år.

Avtalet omfattar tillverkning, underhåll och modifiering av produkter i form av hård- och mjukvaror och tjänster inom gummiområdet.

Vi har tidigare haft produktavtal med FMV inom gummiområdet, berättar Gert Lövgren, försäljningschef på division Tillverkning, men det här är ändå något nytt. Det är inte bara namnet som ändrats, från pro-

I slutet av augusti undertecknade division Tillverkning och Försvarets Materielverk ett resursavtal för gummiprodukter.

duktavtal till resursavtal, utan även avtalets omfattning.

Tidigare har avtalen gällt enbart ett vapenslag, men det nya avtalet gäller samtliga försvarsgrenar, berättar Gert Lövgren. Det är ett intressant samarbete över vapenslagen.

Avtalet har flera syften berättar Gert.

— Dels eftersträvas en försvarsgemensam upphandling av produkter och tjänster inom gummiområdet. Det ska vara ett kostnadseffektivt underhåll och det ska finnas ett bra och etablerat tekniskt stöd inom området. Till sist så talas det om en säkerställd tillgång av gummiprodukter i händelse av kris eller krig.

Det är inte bara ett spännande avtal ur perspektivet att fler vapengrenar samarbetar, säger Gert. Det är även spännande då avtalet omfattar alla de nya produkter som tas i bruk under kommande år.

Ser vi framåt är det ett viktigt avtal för oss, avslutar Gert. Vi har i och med detta ett avtal som omfattar hjul till alla arméns nya tunga fordon och till samtliga flygplan inom flygvapnet. Det ger oss en livskraftig gummiwerkstad inom divisionen.

december 1998

Utbildningen som

För närvarande jobbar sig den första kullen elever genom en ny 10-poängskurs inom Celsius Aerotech. Den heter helt sonika Projektledarutbildning och genomförs i samarbete med Mälardalens Högskola.

— Vårt mål med den här utbildningen är att fylla det utbildningsbehov som länge har funnits mellan våra egna grundläggande och koncernens högre kurs för avancerad projektledning, säger Lizzie Rosengren på stab Personal.

Sedan tidigare kan vi erbjuda grundutbildning för våra handläggare kring riktlinjerna om regler och rutiner i vår verksamhet. Det är en viktig början för många, enligt Lizzie.

En fortsättning på nästa nivå är kursen "Att arbeta i projekt", som i grova drag handlar om flöden, planering och praktiskt projektarbete.

Många anställda, och i synnerhet blivande projektledare, behöver emellertid fördjupa sina insikter såväl i planeringsarbete som lagledarskap och vilka krav detta ställer. Det behovet finns inte bara här hos oss, utan inom hela koncernen. Inom Celsius blir det allt viktigare att vi på ett professionellt sätt kan driva uppdrag och projekt i organisationen, både inom teknik och administration.

Koncernbehov

På koncernnivå finns det i dag 40-poängskurser för anställda med inriktning på att bli projektledare framför allt för större och ofta långvariga Celsiusprojekt.

ller ett mellanrum

Det gäller att sikta förbi målet om man vill nå ända fram. Ett enkelt sätt att testa detta är att slå av en blyertspenna med bara pekfingeret. Peter Svensson HP07 testar sin målsättning med hjälp av Magnus Palmér, NF. Siktar man bara på målet känns det i fingeret, men siktar man en bit bortom går pennan utan vidare av med ett snäpp.

— Mellan grundutbildning och den avancerade kursen har vi däremot inte haft något utbud, även om behovet hela tiden har funnits, konstaterar Lizzie. Krister Eriksson på Celsius har uttryckt sitt intresse för att vår Projektledarutbildning ska bli tillgänglig även för övriga Celsius som en kurs på mellannivå.

Två lärare

Jag ber Lizzie att i stora drag beskriva kursens uppläggning. Bland flera tänkbara alternativ i planeringsfasen valde vi Mälardalens Högskola som ansvarig för utbildningen, berättar hon.

I samarbete med vår kontaktman på skolan, Lennart Ytter,

har två lärare valts att genomföra kursen hos oss.

Arne Ljung, som är konsult och har specialiserat sig på ledarskapsträning och Björn Hagberg från Wenell Management. Ett välrenommerat utbildningsinstitut med tonvikt på projektuppdrag.

Öppen för alla

Valet av deltagare till den pågående kursen har skett ute i linjen, och i princip är den öppen för alla anställda som har behov av särskild projektledarutbildning.

Lizzie påpekar att det är en fördel om tilltänka projektledare går denna utbildning före eller i

direkt anslutning till att de går in i projektledarrollen.

Målet med utbildningen är att de efter kursen självständigt ska kunna förbereda, driva och slutföra mindre och medelstora projekt.

Så mycket mer skall vi inte fördjupa oss i innehåll, resultat och måluppfyllnad i det här skedet. Utbildningen fortsätter fram till mars månad och avslutas med tentamen. Därefter gör deltagarna sin utvärdering och företaget tar ställning till en eventuell fortsättning.

ANNE ALLARD

december 1998

En fot i verkligheten —

Sent i oktober deltog företagets samtliga chefer i ett gemensamt Aerotechseminarium. De årliga seminarierna brukar normalt delas upp på två dagar, men i år utnyttjade man fördelarna av att alla träffas samtidigt.

Detta krävde en stor arena, Collegium i Linköping, och på programmet stod bland annat ledarskap i Celsius, företaget nu och i framtiden, samarbete inom och utanför landets gränser och en omvärldsanalys i nätverkens tidevarv.

— Deltagarna var visserligen betydligt fler än vi varit vana vid tidigare, närmare 150 personer, berättar personaldirektör Sören Björk, som även agerade Aerogrammens utsände på seminariet.

— Då och då bör vi på det här sättet ta vara på de positiva effekterna av att alla chefer får tillfälle att träffa varandra över divisions- och ortsgränserna, tillägger han.

Synligt ledarskap

Koncernchef Lars G. Josefsson, som var första man på podiet, gav en bild av dagsläge och framtid sett i Celsiusperspektiv. Därefter vände han intresset mot ledarskapsfrågor med tonvikt på affärsmässighet och förmåga att engagera och entusiasmera medarbetare.

Synligt ledarskap är viktigt på alla nivåer, menar han. Det framgår inte minst av vårens attitydundersökning bland tusentalet slumpmässigt utvalda inom hela koncernen.

De tre vice männen, eller rättare sagt en verkställande och två vice, förde strategifrågorna

vidare till Aerotechnivå. Jan Eiborn presenterade ledningens syn på företagets utveckling de närmaste åren. Carl Erik Johansson kompletterade med de ekonomiska aspekterna, och Bengt Bardvall avrundade med fokus på våra affärer, samarbetsmöjligheter med mera.

Goda exempel

Samarbete handlade det även

Bengt Wablström tog ett grepp om både den verkliga och den virtuella världen i sin omvärldsanalys.

om i det fortsatta programmet, när fyra utvalda områden presenterades. Peter Berlmán från Vapensystem i Årýd berättade om samarbetet med NAMSA, Natos underhållsfunktion, kring modifiering av robot 55.

Hur påverkar engagemanget med Collins vår framtid?

Lars-Erik Wige, Flygelektro-

Det bjöds också på kulturell mjukvara med Gunnar Hoffsten vid pianot.

i den virtuella världen

nik, ställde frågan och gav även svaret med sin beskrining av de nya arbetformer som växer fram inom ramen för detta samarbete.

Lars-Erik Fagerberg tog ett brett grepp om helikopterunderhåll kopplat till Hkp 11 då, nu och i framtiden.

Sist i raden berättade Stig Nilsson, VD för Celsius Me-tech, om det förändringsarbete som pågår inom dotterbolaget.

— Min reaktion på detta är att man slås av bredden och kompetensen inom vår verksamhet. Det får mig att känna både stolthet och tillförsikt inför framtiden, kommenterar Sören Björk.

Två världar

Efter lunch fick deltagarna chans att samla kraft med hjälp av något som också kan kallas

mjukvara. Gunnar Hoffsten, jazzpianist och musikaffärsägare i Linköping, underhöll publiken med sitt pianospel.

Rubriken för resten av dagen var något kryptisk; "Bredband, naturtillgångar och hjärntvätt – från nationalstat till nätverks-samhälle". Bengt Wahlström, en av våra omvärldsanalytiker, talade om den snabba utvecklingen på gott och ont.

Tankeväckare

Hur IT-världen breder ut sig i takt med att den nya generationen växer upp, och hur vi i dag lever med en fot i båda världarna, den verkliga och den virtuella. Hur betydelsen av och de möjligheter som finns i den virtuella världen växer stadigt, även inom arbetslivet.

— Det är viktigt för oss att veta i vilken riktning utvecklingen går, och att förstå båda världarnas betydelse, säger Sören Björk.

Gruppövningarna som följde byggde också på detta. Man diskuterade kompetensbilden i dag och hur den kan tänkas se ut om tio år.

— De medarbetare vi anställer nu och framåt tar med sig ett nytt synsätt, och för företaget gäller det att följa strömningarna, att förstå de unga, välutbildade och deras tankesätt. Den avslutande eftermiddagen ser jag som ett tillslag för att få igång sådana tankar, avslutar han.

ANNE ALLARD
FOTO: FOTO MALMEN

December 1998

**Peter Svensson, projektledning, processstöd inom division Me-
kanikunderhåll:**

Jag missade första delen av seminariet med Lars G. Josefsson och vår egen verkställande ledning. Däremot var informationen om pågående projekt och samarbeten nyttig. Att sprida kunskap och ge tips både om gemensamma mål och nya utvecklingsvägar är viktigt. Det är värdefullt för alla att se och höra om framgångar, nya "godbitar" och lyckade projekt. Sådana programpunkter bör man satsa på i kommande seminarier också. Det är speciellt intressant nu när vi söker nya uppdrag och gör nya vägval på flera håll i organisationen.

Bengt Wahlströms programpunkt blev mycket proaktiv och hans utkast till idéer om framtiden var tänkbara. Något för ledningen att ta till sig, om vi som företag vill "ligga litet före". För att göra det måste vi hänga på informationsteknologin vare sig vi vill eller inte, och jag tror att vi redan har hunnit en bit på väg i jämförelse med andra.

I sin helhet var seminariet bra, likaså att alla cheferna samlades den här gången. Det är något man kan variera beroende på program. Även uppgifterna vi själva fick arbeta med i grupp var tänkbara och gav bra resultat.

Gull-Britt Kindström, ekonom på Försvarselektronik:

Att högsta chefen deltog live var ett klart plus. Det var ett välkommet avbrott mot att enbart läsa Lars G. Josefssons kommentarer, även om han inte presenterade några direkta nyheter. Hans reflektioner kring ledarskap var särskilt intressanta.

Jag fäste mig också vid presentationen av våra samarbetsprojekt. Det är intressant och spännande att se hur vi skickar ut tentaklarna och lyckas hitta nya vägar i en hårdnande konkurrens, till exempel med Namsaprojektet. På samma sätt sprider Lasse Wige inspiration med sin positiva syn på framtiden och sättet att betona sina medarbetare och det växande självförtroendet som Collinsprojektet medför.

Eftermiddagens bildspel och Bengt Wahlströms visioner om förändringshastigheten i samhället var intressanta att lyssna på, men jag saknade en del kommentarer kring detta.

Jag undrar bara hur vi som människor ska möta och hänga med i accelerationen och hur vi ska hinna med allt med tanke på alla de nya "folksjukdomar" som redan kryper på i utvecklingens spår.

Avslutningsvis ingick kompetensutveckling i både Lars G. Josefssons och Bengt Wahlströms programpunkter. Det är en av de viktigaste faktorerna och något som vi ständigt måste återkomma till när det handlar om företagets framtid och utveckling.

Mats Wahlfeldt, Inköp, Avionikunderhåll:

Seminariet var bra, framför allt Wahlström med sin balanserade bild av framtiden! Det han sa tolkade jag så, att om vi vill kalla oss ett high-techföretag så måste vi ta informationsteknologin på allvar. Där kan vi göra mycket för att utveckla våra affärsmöjligheter, vill jag påstå.

Min bild av IT-framtiden innebär att en kund via nätet kan gå direkt in i vår verksamhet och bevaka sina egna produkter. Det är självklart, eftersom vi inte har några hemligheter för våra kunder, och på det sättet sparar båda parter tid och pengar. Dessutom är det via nätet vi ska visa marknaden och kunderna vad vi kan eller inte kan, vem som gör vad osv.

Bengt Wahlström tog också upp framtidens ledarskap, som vi sedan diskuterade i grupper under eftermiddagen. Det han sa väckte nog många, eftersom det är inom området ledarskap vi har längst kvar att gå.

Vart är vi på väg, var också en av frågorna på seminariet där Lars G. Josefsson knöt an till vårens attitydundersökning inom Celsius. Den visade att flertalet medarbetare ser positivt på den nya organisationen och på framtiden. Däremot tror långt ifrån alla chefer på möjligheterna att själva kunna påverka sin position och sin utveckling. Att öppenhjärtiga diskussionen kring detta är nyttig och visar att det är högt i tak inom vår organisation.

Bollen i rullning

Första teknikdagen kan följas av fler

Teknikdagens centralfigurer var föreläsarna, fr v övre raden Hans Boblin, Magnus Öblund, Peter Gustafsson, Örjan Pålsson, Mattias Wide och långt till höger Claes Wadsten, organisatör bakom arrangemanget. Mellanraden fr v Anders Gustavsson, Jonas Gunnarsson, Michael Sandin, Christian Bjärnesjö och Per Stålhammar. Närmast kameran fr v Pedro Lundquist, Bo Andersson och Ola Dahl. På bilden saknas Dan Walterson.

En teknikdag för hela Celsius Aerotech blev resultatet av ett förslag i Utvecklingsrådet tidigare i år. Det var Bengt Bardvall som rullade in bollen och passade den vidare till rådets sekreterare Claes Wadsten, som även ansvarar för teknikkoordinering.

Den tekniska bredd företaget omspannar ställde krav på begränsning av innehållet. Valet föll slutligen på temat Navigering och digital kartpresentation.

Tanken var, enligt Bengt Bardvall, att dels skapa förutsättningar för intern kunskapsspridning, dels hitta ett forum där många tekniker kan träffas och byta erfarenheter.

— Det är ett klart plus om vi kan hitta fungerande former för detta och dessutom göra teknikdagen till ett regelbundet återkommande arrangemang. Man kan likna det hela vid en intern

teknisk mönstring, där vi försöker inventera vår kunskapsbank och lyfta fram speciella teman.

Temavalet var inte svårt den här gången, enligt Claes Wadsten. Navigering och digital kartpresentation berör fyra av våra divisioner, ett flertal högaktuella projekt inom ett område i snabb utveckling. Det ekonomiska värdet av den verksamhet vi bedriver inom denna nisch uppgår dessutom till ansevärda belopp.

Mycket för många

— Förutsättningarna var givna, fortsätter Claes. Inga externa fö-

december 1998

Nej, det handlade inte om Viggen i förgrunden med väl om Gripen och framför allt om system för planering och taktisk utvärdering.

reläsare. Låt våra egna tekniker visa andra tekniker och övriga medarbetare vilken kompetens Celsius Aerotech har på det här området. Och gör det möjligt för många att ta del av informationen.

Han skickade inbjudan till staber och divisioner och fick in en bra bit över hundra anmälningar.

Att så här i efterhand spegla den breda informationen i föredragen är en omöjlighet. Däremot kan kanske rubrikerna ge en övergripande bild av innehållet.

Sensorer och system

Med den gemensamma nämnaren "Navigationssensorer och -system" berättade Hans Bohlin, LU, om TN-system – Teori för tröghetsnavigationssystem;

plattformar och strapdown inklusive mekaniska gyron och lasersgyron. Passet inkluderade även en PC-demonstration.

Anders Gustavsson och Jonas Gunnarsson från GN samsades om teorier för GPS/DGPS, erfarenheter och problem samt attitydmätande GPS. I avsnittet ingick en visning av GPS-simulator.

Ämnet för Ola Dahl, KB, var Navigationssystem Taurus; uppbyggnad och funktion av navigationssystemet i Taurusmissilen.

Produkter

"Navigationsprodukter" var det samlande temat för nästa ämnesgrupp. Per Stålhammar från LU berättade om och demonstrerade navigationssystemet med digitala sjökort för Stridsbåt 90

och trossbåt för amfibiebataljon KA.

Mattias Wide från GP gav en genomgång av Taktiska indikatorn i flp 37 med tonvikt på kartmaterial och programvara för presentation, symbolhantering och MMI.

Dan Walterson och Mikael Sandin från GN berättade om flyginmätningssystemet som utvecklats inom Celsius Aerotech med GPS och kartpresentation.

TMAP och PU var rubriken för Pedro Lundquist, LS, som alltså talade om TMAP och presentationsenheten, PU, i FSR 890 som utvecklats inom Celsius Aerotech.

Karta och verklighet

Den sista ämnesgruppen var "Simulering och planeringsverktyg"

där Bo Andersson från NU informerade om planeringssystemet PLA och om det taktiska utvärderingssystemet UTA. Båda utnyttjar FMV kartprogram och MIL-MAP.

Christian Bjärnesjö, KB, arbetar med BK-Tool för bombkapseln som använder 3D-visning av terräng och missil med hjälp av skopen GL.

Hans båda kolleger Peter Gustafsson och Magnus Öhlund berättade om MDT, ett simuleringsverktyg för duellsimulering av missiler i PC.

Även Örjan Pålsson jobbar i dag för KB med bas i Tyskland men tillhör Systemteknik. Hans ämne var MPS Taurus; uppbyggnad av planeringssystemet för missilen.

Nytt innehåll

De skriftliga omdömen, i kryssai-form, som åhörarna gjorde efter föreläsningarna pekar på att Utvecklingsrådet nått en bit på väg mot målet. Bra och godkänt överlag, från ett brett publikunderlag av både tekniker och icke-tekniker. Under den här dagen fick många förkortningar ett nytt innehåll.

— Alla föreläsare gjorde bra ifrån sig även om kvaliteten varierade en del både vad gäller teknik och utförande, summerar Bengt avslutningsvis. Vi bör därför ta större hänsyn till åhörarnas varierande förkunskaper vid kommande teknikdagar. Den här gången var informationen ibland väl avancerad för de icke tekniskt bevandrade, medan nivån kunde ha varit betydligt djupare för teknikergruppen.

ANNE ALLARD
FOTO: PETER LINDSTRÖM

december 1998

Celsius Metech växer – både på bredden och djupet

Under året har flera strategiska händelser påverkat Celsius Metechs verksamhet.

På våren etablerades nya enheter i Lund och i Nummela, Finland.

Telia Instrument förvärvades och de båda parternas krafter förenades under det nya namnet Celsius Metech.

Sist men inte minst fick bolaget en ny VD i Stig Nilsson.

Detta sammanfattar i stora drag vad som hänt. Med förvärvet av Telia Instrument förenade två företag sina portföljer, som innehåller en starkt gemensam nämnare – mätinstrument.

Samtidigt fick vi 35 nya medarbetare i Sundsvall, Farsta, Lund och Göteborg, berättar Stig. Deras affärsområde omfattar mätinstrumentservice, instrument management, inköpsförmedling och uthyrning.

Anders Hemström har sin bas i Sundsvall och ansvarar för den nya affärsenheten Tekniska tjänster.

Med tillgång till dessa grundbultar, vad har man gjort?

Samsyn

— Vår första målsättning var att skapa en gemensam strategi, vilket har krävt en översyn av såväl affärsidéer och affärsportföljer som kundfokusering och av hela organisationen.

Vi satte ribban vid att senast i oktober kunna presentera en strategisk treårsplan, och det målet har vi nått. Arbetsgrupper tillsattes för att fokusera på geografisk och funktionsmässig samsyn. De fick draghjälp av en öppen dialog med alla medarbetare, och två stora sanumankomster har varit hållpunkter under arbetets gång.

Ny skepnad

Ett övergripande resultat är att Celsius Metech övergått från att vara i huvudsak ett Arbogaföretag till att bli ett svenskt företag med förgreningar i hela landet och med en motsvarande kund- och marknadsbild.

Organisationen har bytt skepnad. En nivå har tillkommit med Celsius Metech, Sverige respektive Finland som nytt led.

Bortsett från Datorservice, som förblir en intakt affärsenhet under Göran Branders ansvar, förändras de båda andra affärsenheterna på nästa nivå.

Samlade krafter

— Under Mätteknik har vi samlat alla tidigare mätenheter ute i landet tillsammans med våra nytillkomna servicecenter, berättar Stig.

Stefan Wengander i Göteborg är ansvarig för verksamheten med Johan Fresk som sin högra hand och ställföreträdare. Mats Karlsson ansvarar för teknik och samordning av affärsenhetens gemensamma resurser.

Tekniska tjänster är en både till namn och innehåll ny affär-

Stefan Wengander, Göteborg, ansvarar för Mättekniks samtliga enheter runt om i landet.

Ledningsgruppen för Celsius Metech med fr v Stefan Wengande, chef för Mätteknik, Kristina Wiberg ansvarig för personalfrågor, Stig Nilsson VD, Anders Östergren chef för Marknadsutveckling, Maud Högström-Bojar ansvarig för ekonomi, Anders Hemström chef för Tekniska tjänster, Jan Larsson kvalitetschef, Jan-Olof Häggblad ansvarig för affärsutveckling och Göran Brander chef för Datorservice.

senhet under ledning av Anders Hemström i Sundsvall. Verksamheten har konsultkaraktär och omfattar utbildning, uthyrning, inköp m m.

— Den skall komplettera de andra affärsenheterna med "mjukare" tjänster, förklarar Stig, och den utgör en mycket viktig del i vårt affärskoncept som erbjuder kompletta lösningar till våra kunder.

Tudelning

Marknadssidan har delats upp i två områden; marknadsutveckling och affärsutveckling.

Marknadsutveckling, med Anders Östergren som chef, har ansvar för marknadsexpansionen och att utveckla affärer med nya kunder. Försäljningssidan har utökats med två säljare, men fortfarande söker vi ytterligare en säljare för området datorservice, tillägger Stig.

Området affärsutveckling är ett led i den starka kundfokuseringen mot det man numer kallar nyckelkunder. Huvudansvaret för affärsutveckling och där-

med för kundstrategierna ligger i dag på Jan-Olof Häggblads bord i Farsta.

— Vi har ringat in våra kunder som i dag finns främst inom tele-, datacom- och elektronikindustrin i norra Europa, berättar Stig. Liksom tidigare erbjuder vi tjänster inom mätteknik och datorservice, och vi satsar hårt på leveranssäkerhet, kvalitet, märkesoberoende och kundanpassade helhetslösningar.

Snabb tillväxt

Under arbetet med den strategiska planen har man även satt ord på framtidsvisionerna.

Om tre år ska Celsius Metech således vara norra Europas största totalleverantör av mättekniktjänster och omsättningen inom datorservice ska vara minst fördubblad.

— Mot bakgrund av utvecklingen de senaste tre åren är den visionen fullt möjlig att uppnå, menar Stig och redovisar statistiken.

Omsättningen var 55 miljoner kronor 1996 och förhållandet ci-

vil/militär marknad var 50/50. Därefter har omsättningen ökat, först till 70 och i år till 120 miljoner och på marknaden har de civila kunderna nu en klar majoritet med 90/10 i förhållande till militära.

Lovande framtid

— Vi kommer att jobba målmedvetet för ytterligare expansion både organiskt och genom förvärv, berättar Stig. Nyligen inledde vi ett samarbete med företaget Livingstone i England, inom området uthyrning. Det gäller i huvudsak mätinstrument men även datorer i viss utsträckning.

Detta avtal ser han som det första i raden med nya samarbetspartners i Sverige och Europa.

Vad beträffar Celsius Metech, Finland, konstaterar Stig avslutningsvis att även där går utvecklingen stabilt och säkert framåt. Så vi kan se framtiden an med tillförsikt, säger han efter knappt ett år i VD-stolen.

ANNE ALLARD

december 1998

Krånglande APU ger Mekanikunderhåll jobb

Det har varit en hel del problem med det fransktillverkade hjälpkraftsaggregatet, säger Mikael Karlsson. Bland annat har det varit sprickor i turbinhjulen.

Ett hjälpkraftaggregat som inte riktigt håller måttet har gett division Mekanikunderhåll sysselsättning det här året.

Det är hjälpkraftaggregatet, APU 090, till JAS 39 Gripen som inte fungerat som det borde. I avvaktan på att en ny APU ska installeras har division Me-

kanikunderhåll börjat utföra tillsyner på den ursprungliga.

Det har varit stora problem med den fransktillverkade APU:n från Microturbo, berättar Mikael Karlsson. Han arbetar med teknikfrågor rörande hjälpkraft inom apparatsektionen på division Mekanikunderhåll.

Begränsad livslängd

— Det finns en hel del faktorer, bland annat sprickor i turbinhjulen, som har medfört att man starkt tvingats begränsa livslängden. Den har blivit be-

tydligt sämre än tänkt. Nu kommer en senare version, men inte heller den är tillräckligt bra, främst vad gäller bullernivån kring flygplanet.

På sikt kommer Microturbos APU att bytas ut mot en som är tillverkad av det amerikanska företaget Sundstrands.

Från början sändes alla APU till fabriken i Frankrike för reparation. Numera klarar division Mekanikunderhåll alla reparationer på APU 090.

Det har varit svårt att få reservdelar från Microturbo, be-

rättar Mikael. Och det tog i bland väldigt lång tid att få tillbaka de APU som sändes till Frankrike. Det kunde ta över fyra månader.

Tog över tillsynerna

Tidigt i våras fick division Mekanikunderhåll de fem första reservdelssatserna och kunde då själva ta över tillsynerna.

Vi har fått intyg och certifikat från Microturbo på att vi har en fungerande provresurs och i och med det klara vi underhållet själva, berättar Mikael. Det känns skönt, för vi har haft ögonen på oss. Vi har haft krav på oss att förbättra UE-läget. Det har inte varit bra att behöva sända motorerna till Frankrike och tvingas vänta flera månader innan de kommer tillbaka. Vi räknar med att det kommer ta cirka en månad per APU för oss att genomföra tillsynen.

Nu handlar det inte bara om tillsyn, förtydligar Mikael. Det är även vissa delar som byts ut och man talar därför om en rekonditionering.

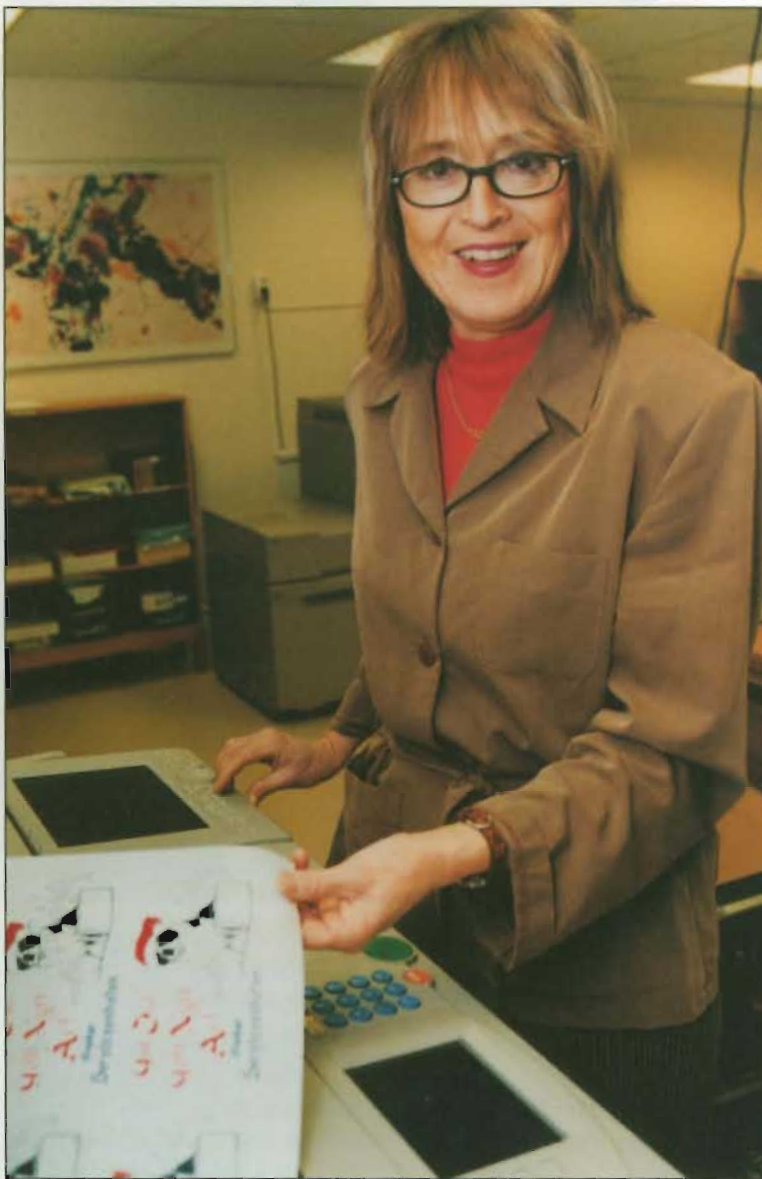
En tillsyn sker efter bara 450 APU-startar eller 100 APU-drifftimmar och livslängden är begränsad till 200 drifftimmar eller 900 startar.

Ny APU

Med den nya APUn från Sundstrands hoppas man kunna komma upp i en livslängd på 3 000 timmar utan krav på förebyggande underhåll, berättar Mikael.

I oktober kom ytterligare 30 reservdelssatser för tillsyn på APU 090, och de skall täcka återstående behov, säger Mikael. De APU som Mekanikunderhåll utför tillsyn på finns i de första levererade flygplanen och de kommer troligen inte att ha den nya APUn förrän år 2003, 2004, avslutar Mikael.

Kopieringen flyttar

Nu är all repro/kopieringsverksamhet även i Linköping organiserad till avdelning dokumentation, FD.

Från och med 1 september 1998 är den också lokalmäsgt samlad i byggnad 21 våning 1 tillsammans med ritnings- och biblioteksverksamheten.

Ansvarig för dokumentkopieringen är Gusse (Gull-

Britt Berggren), FDTL, på bilden ovan.

Produktionsutrustningen ger i dag alla användare möjlighet att on-line skriva ut både svartvita och fyrfärgskopior direkt från den egna datorn, samt naturligtvis "vanlig" off-line kopiering och diverse inbindningsmöjligheter. Välkomna!

December 1998

Miljöutbildningen Många har slitit byxbaken på skolbänken i år

Celsius Aerotechs båda miljöingenjörer, Maria Sahlin och Kristina Öhrvall, kan nu berätta vad som är på gång och även summera årets avslutade aktiviteter inom miljöledningsprojektet. Bland annat har den planerade miljöutbildning pågått på bred front inom moderbolaget under hösten.

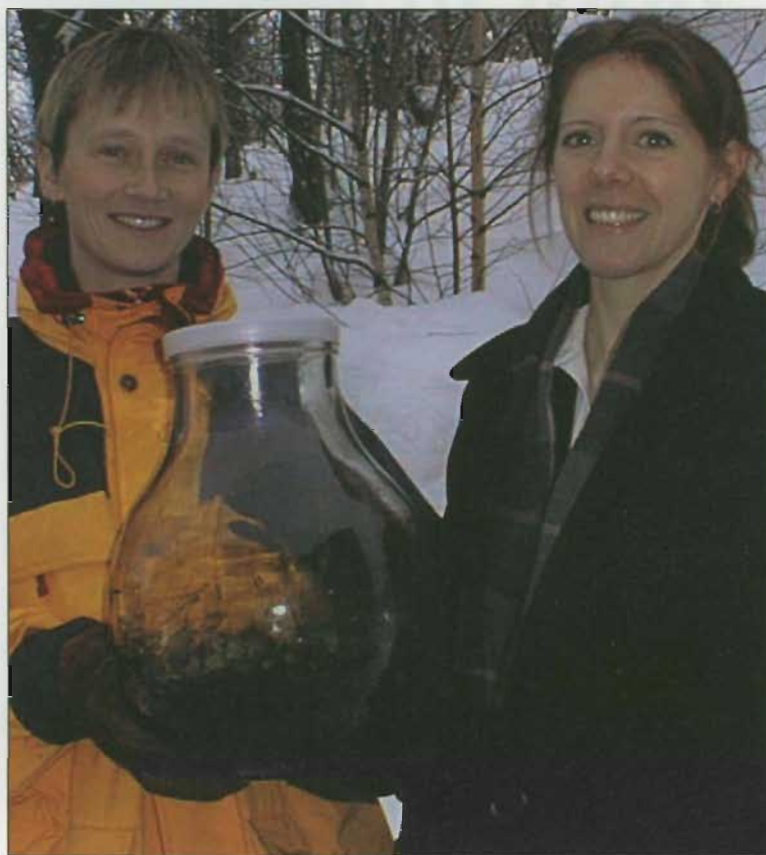
Samtliga anställda har erbjudits en fyra timmar lång utbildning inom ramen för miljöledningsprojektet, berättar Maria och Kristina, som dessutom har varit engagerade som lärare inom flera divisioner.

Planering och upplägg har varierat litet mellan divisionerna, men i stora drag har alla fått samma utbildning.

Uppslutningen och engagemanget har varit mycket bra bland de anställda, konstaterar de båda. Vi har fått in många tips om detaljerade miljömål för verksamheten under 1999.

Förankring

— Ett krav i miljöledningsstandarden ISO 14001 är att alla anställda ska få den miljöutbildning som behövs för att var och en ska kunna utföra sitt arbete på ett miljörätt sätt, säger Maria. Därför kommer med

Maria Sahlin och Kristina Öhrvall med det slutna kretslopp som belyser en del av tankarna bakom miljöutbildningen inom Celsius Aerotech. Och i större skala fortsätter även det kretslopp som ett miljöledningssystem kräver.

största sannolikhet någon form av uppsamlingsheat att arrangeras under våren 1999 för dem som ännu inte har haft möjlighet att delta i utbildningen.

Under nästa år kommer divisionerna dessutom att jobba vidare med att införa miljötänkande i samtliga aktiviteter och verksamheter och förankra detta i rutiner och instruktioner.

Manual på Aeronet

Miljömanualen är klar och finns även tillgänglig på Aeronet. En ny företagsinstruktion kommer att ges ut i början av nästa år.

Den reglerar allt miljöarbete inom företaget, från krav som ställs av myndigheter och i lagstiftning till rutiner och ansvar i miljöledningssystemet.

Nästa år läggs mer ansvar på Marias axlar inom miljöledningsprojektet, eftersom Kristina slutar sin tjänst inom företaget. Hon kommer dock att fortsätta arbeta inom samma område som konsult hos KM Miljöteknik. Ett företag som även har hjälpt Celsius Aerotech att dra i gång utbildningen inom miljöledning.

1/B9

CELSIUS

1/B9

Celsius

Another name for quality.

Celsius

airborne
temperature measures

Short Range Radio
for noisy environment

Dag-
bok,
unga
tekniker,
teknik-
seminarium
i fokus på årets
Førhøret

Högt flyga planen marken stilla står...

Återigen har det varit världsutställning. Inte den sorten som handlar om länder och deras kulturer, utan den andra. Den för världens industristater med högtflygande planer. Farnborough '98 – ett måste för alla som gett sig in i flygbranschen och som vill vara kvar där.

Farnborough och Le Bourget är de stora arenorna för folk i vår bransch och ett måste för majoriteten av företag som sysslar med flyg, säger VD Jan Eiborn.

— Nu tillhör jag inte de som tror att kostnaderna för vårt deltagande står i proportion till de affärer vi tar hem på mässorna. För några regelrätta affärer gör egentligen ingen.

Det är snarare så att kontrakt och avtal som skrivs på mässan i London eller Paris är rena lockbeten för massmedia. Allt är klart i förväg men kan här offentliggöras inför det stora mediauppbådet.

Koncentration

Däremot ger oss flygmässorna svar på en rad viktiga frågor. Var står världstekniken just nu? Hur

Tre värdinnor tar emot i Celsius monter; fr v Inga Mills, Celsius AvioComp samt Maud Browall och Lena Hansson från CelsiusTech Electronics.

långt är vi komna inom branschen, och vart är vi på väg?

— Det är en av fördelarna, konstaterar Jan, och en annan är mässornas karaktär av koncentrerad träffpunkt. Där kan vi under loppet av en vecka träffa våra svenska kunder, svenska och utländska presumtiva kunder, internationella samarbetspartner med flera. Sådana möjligheter ges ingen annanstans.

Många uppdrag

— Sedan några år tillbaka skickar vi ut unga tekniker till varje

flygmässa. Dels för att de ska hämta in information inom speciella teknikområden, dels som en personlig premiering. Det är uppskattat men också förknippat med hårt arbete för de utvalda, påpekar han.

I montern, som numera är gemensam för hela Celsius, deltar servicepersonal även från vårt företag för att ta hand om inbjudna gäster och tillfälliga besökare. Andra medarbetare åker till mässan med särskilda uppdrag. Till exempel för att ta reda på vad marknaden erbjuder in-

om området trupptransporthelikopter, som svenska försvaret kommer att satsa på.

Orientering

— Även jag har mina uppdrag som representant för Celsius Aerotech och träffar såväl svenska som utländska kontaktpersoner inom vår bransch. Och på samma affärsmässiga plan träffar en rad andra andra kontaktpersoner ute i vår organisation sina utländska kunder och leverantörer under mässan, fortsätter Jan.

Ett viktigt inslag har tidigare varit våra teknikseminarier på

plats för svenska kontakter. Där har vi med hjälp av duktiga tekniker och videoinslag gett en snabb orientering om vad som är nytt, väsentligt och sevärt på dessa gigantiska utställningar.

Borta bra men...

Det går tyvärr inte att genomföra längre på Farnborough eftersom området inte är öppet före invigningen på samma sätt som tidigare. Därför väljer vi istället att på hemmaplan i efterhand presentera en översikt i ord och bild för våra kunder, vilket också har rönt stor uppskattning.

— Sammanfattningsvis vill jag säga att flygutställningarna visserligen inte är platsen för direkta affärer, men på en rad andra sätt – som jag här har beskrivit – ger de oss ändå möjlighet att sälja oss själva och vårt namn både intern och externt.

Mer om våra unga tekniker på Farnborough, om intryck från mässan och om teknikseminariet i Stockholm står att läsa på de närmaste sidorna.

ANNE ALLARD

december 1998

Teknikseminarium - en traditionell upprepning

Under en lång rad av år har Celsius Aerotech satsat på teknikseminarier i samband med de stora flygutställningarna. De inbjudna är i första hand kunder inom svenska försvaret.

I sin tillbakablick på Farnborough 98 på föregående uppslag, förklarar VD Jan Eiborn att nya bestämmelser kring den utställningen förhindrar oss att hålla seminarium på plats i England. Däremot kan vi erbjuda en sammanfattning på hemmaplan, vilket i år skedde i mitten av september på Tre Vapen i Stockholm.

När övergår en återkommande händelse till att bli en tradition? Den frågan ställde Jan Eiborn när han hälsade ett åttiotal gäster välkomna. Svaret kan mycket väl vara, att seminarierna redan har fått stämpeln tradition. Genom åren har det vuxit fram ett behov av denna service hos såväl kunder som medarbetare.

Med Göran Danbolt som nav fokuserade seminariegruppen i år på tre specialområden. Målinmätningssystem, där Mattias Wide koncentrerade sig på MMI, man-maskin-interface och symbolikutveckling, medan Leif Andersson tog sig an det breda ämnet radar.

Förminskning

Anne-Marie Vösu, som leder Ugglanprojektet (se Aerogrammet nr 2-3/98) redogjorde för UAV och spaningssystem. På Farnborough fanns inte så mycket av den varan som hon hoppats, men något att ta fasta

VD Jan Eiborn hälsade åttiotalet gäster välkomna till Celsius Aerotechs teknikseminarium på Tre Vapen. En händelse som årligen har upprepats under så lång tid att den numera kan kvalificeras som tradition.

på fann Anne-Marie ändå mellan montrarna. Bland annat spekulerade hon kring framtidens obemannade flygande farkoster, deras utseende och kapacitet.

— Det finns i dag en UAV som bara är 15 centimeter långa och väger 80 gram. Den har en flygtid på 20 minuter och räckvidden är 5 kilometers radie.

Föreläsarna från Celsius Aerotech är redo att starta årets teknikseminarium för kunder från försvaret. I förgrunden Göran Danbolt och i första raden fr v Leif Andersson, Lars Hedling, Ann-Marie Vösu och Mattias Wide.

Dessutom kostar den inte mer än 5 000 dollar. Det kan ge en antydning om vart utvecklingen är på väg.

Det satt rätt

Sist ut var Lars Hedlin med ämnet "Styrssystem och vektorstyrning". Med detta som grund gjorde han jämförelser mellan de stora projekten på världsmarknaden i fråga om flygsystem. Rafale, Eurofighter 2000 och vår egen Gripen.

Det fanns ytterligare två punkter på programmet som Göran Danbolt traditionsenligt

svarade för. Han gjorde en övergripande resumé om flygplan och motorer på årets Farnboroughutställning, och han presenterade en videofilm från flyguppträningarna.

Av småpratet i publiken kunde man uttyda att många punkter på programmet "satt helt rätt". Bland annat sa någon till sin bänkgranne: det här är exakt vad jag behöver veta mer om för mitt projektarbete.

Bra perspektiv

Tack för denna väl avvägda översikt över det enorma utbud som

flygutställningen erbjuder. Ni har gjort ett bra urval, och det var väl återgivet av era duktiga medarbetare, sa chefen för FMV:FUH, Bengt Hörnsten i sitt avslutande tack.

Han gjorde även den reflektionen kring teknikseminariet; "att det erbjuder ett nyttigt perspektiv på utvecklingen, och refererar till den teknikhorisont där även vi måste visa framfötterna om vi har ambitionen att bli en vinnare i marknadskriget".

ANNE ALLARD

december 1998

Rolf Lundin

Rapport från årets flygmässa
på Farnborough

December 1998

*Jag vaknar vid nio och dricker mitt te
 Se'n gör jag makeup till dess klockan är tre
 Jag sminkar se'n av mig till framemot nio
 Tar på mig min nattkräm och somnar vid tio*

"Hur en skönhets dag förflyter"
 Tage Danielsson samlade dikter 1967-1967

Vi kom fram torsdag kväll kl 22 till ett småregnigt London. Var på hotellet en timme senare. Start fredag morgon kl 7. Frukosten består av en Coca Cola. Man kan inte äta hotellfrukost för 13 pund (!).

Vi samlas i lobbyn. Det är ett härligt gäng som ska ut på morgonpromenad till det garage där Kurt Furubom – utställningsgeneralen – ställt sin hyrda buss. Väskorna är tunga, men efter en kvart är vi framme. Vi hittar ut ur London och ser, efter två timmar och minst tjugofem rondeller (engelsmän tycks älska rondeller), att vi är i närheten av parkeringen på Farnborough. Byggarbetsplatsen alltså. För det är så det ser ut tre dygn före mässtarten.

Farnborough är en liten sömnig småstad (ja, by då) med två pubar, ett shoppingcenter och några hundra små, förtjusande hus i sten. Gråbrunröd tegelsten. Men vartannat år växer den till en metropol med trafik kaos, och ett utställningsområde med 1 000 utställare i fyra stora hallar och 70 flygplan på "static display". Jag tror att dom som bor här är glada när allt återgår till ordningen om en dryg vecka.

Vi använder fredagen till att packa upp våra fyra lastpallar med UTA-systemet och övriga prylar. Tänk att papper kan vara så tungt. När vi är klara, Tomas Persson NU och undertecknad Rolf Lundin, hjälper vi övriga Celsius-människor med deras uppackning. Vi är ju ett bolag nu – med en gemensam framtoning. En av prylarna vi packar upp kallas "Kurtans Cirkus". Det är en 64 tum stor bildskärm kopplad till en dator som visar statiska bilder eller små filmsnuttar från varje företag i Celsius. För CelsiusTech Systems ställer vi upp ett StriC och för CelsiusTech Electronics en Bol och en LAU. Nånting med rems- och fackelfällare. För SMS ställer vi upp en korthållsradio med hörlurar. Och för Celsi-

us Aviation Services, sex bolag från tre världsdelar, ställer vi upp två stycken tre meter höga ljuslådor.

Vi är tillbaka i stan 21 på kvällen. Lite mat och sen stupar man i säng. En ny dag i morgon lördag. Och då skall allting vara i funktion. Och det är det. Vårt UTA-system fungerar utan problem tack vare en skicklig tekniker; Tomas alltså. Och det mesta i montern verkar vara i utställningsskick. Lördag kväll vid 20-tiden kopplar vi av med en middag i

December 1998

lugn och ro. Vi bestämmer oss för att vi inte behöver åka ut på söndagen.

Söndagen går i vilodagens tecken. Mellan regnskurrarna promenerar vi runt i London. Framåt kvällen är det dags. Uppstartningsmöte kl 18 på hotellet med samtliga affärsenheter som ska vara med på mässan. Nu har nästan alla anlänt till hotellet så vi blir cirka 50 pers. Jag håller ett femminuters anförande för Aerotechs räkning. Talar om varför vi är här, vad vi visar på mässan och vilka som deltar för Aerotechs räkning. Övriga affärsenheter gör det samma. Det vill säga Celsius Tech Systems, Celsius Tech Electronics och Celsius Aviation Services. Det är en lärorik kväll. Celsius kan mycket "gemensamt".

"Jag vaknar vid nio och dricker mitt te..."

Klockan ringer 06.00 på morgonen. Nu gäller kostym, nyborstade skor samt monterslips. Bussen startar 06.45 från hotellet. Vi har blivit rekomen-

derade att starta så tidigt för att undvika de demonstrationer som väntas ligga på motorvägen för att stoppa trafiken. Vi kommer ut på ny rekordtid; 1 timme och 14 minuter. Och allt verkar i sin ordning.

Vi bjuds på frukost i montern. Kaffe, juice och – små j-a snittar med oststrimlor eller skinka. Sådana där som fastnar i gommen och måste sköljas ned. Som att tugga skumgummi (fast jag tror det här smakar bättre ...). Dom där fantastiska snittarna kommer tillbaka i olika sammanhang hela veckan! Folkhumorn, i form av Anders Stålhammar, döper dom till "den så kallade genomsnitten".

Sedan drar det igång. Besökare efter besökare kommer in till montern och vill ha kontakt. Vi är en hel grupp av monterpersonal från Aerotech. Anders Stålhammar och Ralf Holmér från ledningen, Anders Unell och Karin Selinder för JAS, Tomas Persson och Erik Lindström, inlånad från F7, för UTA-demo, Bo Johansson och Ingvar Carlsson för CA-L intresseområden – och så undertecknad "allt i allo"

Rolf Lundin. Och det behövs. Vi har mer än trettio registrerade affärskontakter per dag under de första tre dagarna. Med allt från våra "vanliga" kontakter med FMV och flygvapnet till ÖB, ambassadörer, generaler med följn och till och med en arabisk shejk.

Kraschar en hårddisk i UTA-systemet på tisdagsförmiddagen. Det är mycket fuktigt i montern – vilket kan vara problemet. Men Tomas fixar detta med reserven. Onsdag morgonen är det kris. Ännu en hårddisk har kraschat i UTA-systemet. Och vi hade bara en reservdisk. Några telefonsamtal senare är det en hårddisk på väg med DHL till hotellet, tack Maj-Britt Danielsson. Vi väntar med spänning. Tomas jobbar frenetiskt med att få systemet att fungera – och torsdag förmiddag är det igång igen.

När det regnar kommer det mycket folk in i hallarna – men när det lättar ute så tunnar det ut igen. Och under flyguppvisningarna på eftermiddagarna är det också lugnare – och bullrigare. Saab har mätt

upp bakgrundsbruset till ca 75 dB. När det flygs som värst (Eurofighter) är ljudnivån i hallen uppe i 110 dB. Snacka om tryck ...

Onsdagsmorgonen är speciell. Det regnar inte – det öser ner när vi ska gå från bussen in till montern. Och blåser motvind. Med paraplyet framför sig (!) är man mindre våt om huvudet och två decimeter nedanför hakan. Resten av kostymen tar hela förmiddagen att torka – och man måste ha den på sig under tiden. Men – det finns ju dom som har sina monteruppgifter ute – så vi ska inte klaga.

"Se'n gör jag makeup till dess klockan är tre..."

Någon gång mitt på dagen är det dags för lunch. Det vill säga, nu är det dags för snittar igen. Jag älskar snittar. Och Coca Cola. Lunchen varar säker i fem minuter. Se'n är det dags igen att stå i montern och le. Det sägs att det bara kostar två muskler att le. Det tror jag inte på. Mina ben säger att dom också har muskler! Stela sådana. Men raden av mer

december 1998

eller mindre intressanta besökare får tiden att gå fort. Och våra kontaktkort skrivs i en aldrig sinande ström.

Vi fortsätter. Det regnar ute. Det är fuktigt inne. Papperet i faxen fastnar på grund av fukten. Tror vi. Efter mycket svärande – på engelska produkter i allmänhet och skräpfaxen i synnerhet – hittar undertecknad en svart tejpbit på helt fel ställe inuti den där förbaskade maskinen. Med denna borta fungerar faxen i alla fall sporadiskt.

Vi tittar hela tiden noggrant mot dörren. Vi förväntar oss besök. Ovälkommet sådant. Det är det svenska TV-programmet Striptease som har kommit till London för att göra ett vinklat reportage om den svenska industrins, mest Saabs, deltagande i mässan. Reportaget går ut på att Saab är statligt sponsrat genom sina försvarsbeställningar. Svenska folket ska veta att man kan se detta som att svenska regeringen subventionerar industrins ansträngningar att exportera dödliga vapen, medan moster Svea hemma på ålderdomshemmet inte får tillräcklig vård ...

Reportrarna kommer – och går. Celsius klarar sig lindrigt undan. Det verkar som att man skjuter in sig mest på Saab och Volvo inom industrigruppen JAS. Dessutom är Rapport där och tar bilder för sin nyhetssändning. Och dom verkar bra att ha att göra med.

I "Kurtans Cirkus" visar vi Aerotechs företagsfilm som startar med att tre dansande damer kompletterar en Gripen när den taxar ut och startar. En av besökarna – en arabisk prins säger "I would very much like to buy some thing from you – you seem to have so peaceful weapons". Det ni – fredliga vapen. Han gillar Aerotechs film på stor-TVn. Mycket konstnärligt – och det ger tydligen ett bra intryck också.

"Jag sminkar se'n av mig till framemot nio..."

Mässan stänger kl 18.00 och vår buss går från parkeringen 18.15. Det tar runt två timmar in till London igen. Det är inte så mycket glam på bussen på vägen hem. Vi sitter i 45 km bilkö under tystnad. Oftast glada att ha tak över huvudet i regnet.

En dag vill Bo Johansson åka hem lite tidigare än kvällsbussen. Han tar lokalbussen till Farnborough Main, järnvägsstationen, tillsammans med två kollegor. På perrongen står ett tåg och man skyndar

sig ombord. Glada att ha hunnit med, sätter sig alla ned och "slappar". Efter en halv timme säger Karin S, "Är det inte väl mycket landsbygd för att vara i södra London?". Nejdå, säger Bosse och slumrar vidare. Det tar ytterligare en halv timme innan Bo J inser faktum. Fel håll ! Så – det är bara att byta tåg på nästa station, och man är tillbaka i London en dryg timma senare. Fast – det hade kanske varit fint i Southampton också.

På onsdagskvällen är det stor mottagning, "reception", i Middle Temple Hall. En mycket tjusig lokal som ägs av Londons advokatsamfund. Det kommer att samlas mer än 400 gäster där tillsammans med mer än 100 värdar från Celsius. Vi är fem stycken som beordras att stanna kvar i montern under sena-

re delen av eftermiddagen – de andra åker hem med tvåbussen för att hinna göra sig vackra inför kvällen. Vi fem har en trevlig eftermiddag i montern med full fart på alla fronter. Det kanske inte behövs så mycket mer monterpersonal egentligen.

Vi anländer till Middle Temple Hall ca 20.00. Partyt har pågått i två timmar redan – och ska hålla på ytterligare en halv timme. Jag är störthungrig. Och vad tror ni dom serverar ... just det. Champagne och små j-a snittar! Jag hittar även små brickor med andra läckerbitar, munsbitar av friterad kyckling, rårkor, ostbollar och någon slags grönsak i curry. Inte blir man mätt precis – men av fyra glas champagne på 30 min blir man glad. Det lovar jag.

Som monterpersonal klarar man av högst en kväll med sådana här extravaganser. Ett glatt gäng går från mottagningen med riktning mot hotellet. Vi stannar på en pub och tar en "pint of lager". Vid halv tiotiden går undertecknad tillbaka till hotellrummet. Och sover nästan innan han lagt sig i sängen. Visst är det trevligt att "surra runt" med hundratals trevliga människor i en god stämning i en häftig lokal – men gud så tröttsamt.

Det är tur att min uppgift inte är att behöva gå ut och representera tillsammans med några glada kunder. Som många måste göra. Dom kan inte vara speciellt pigga i morgon...

"Tar på mig min nattkräm och somnar vid tio..."

Normala kvällar stänger vi montern 18.00. Vi måste se till att besökarna nästan försvunnit innan vi vågar lämna montern. Vi har lite hjälp av Saab – dom har två engelsmän som hela tiden bevakar deras monter från "BAe security". Efter att var och en av dom fått ett miniparaply håller dom ett vakande öga på våran monter också.

Tillbaka i London ca 20.15 på kvällen tar man traporna till hotellrummet. Av med utställningsskorna och kostymen. Gud så skönt. Undrar vad man orkar med ikväll. Är lite avundsjuk på våra ungdomar som orkar göra "swinging London" ända tills pubarna stänger kl 23. Vi, som är 50+ och ser fram emot en heldag på mässan i morgon också, tycker att hotellets sängar känns väldigt sköna den tiden på dygnet. Och någon kvällspromenad av dignitet vill man knappast göra efter att ha stått och gått i montern hela da'n.

Tacka vet jag McDonalds två kvarter till vänster om

hotellet. Öppet nästan dygnet runt. Det är många gånger räddningen för oss som jobbar i montern. Och snabbserveringen uppe i Covent Garden, tre kvarter norr om hotellet. Deras "chicken curry" med ris är inte lika smaklös som all annan engelsk mat verkar vara.

Man kan naturligtvis få med sig några "genomsnittar" från montern i en servett. Dom man kan njuta på rummet framför sena nyheterna tillsammans med en Coca Cola. Tänk – ibland smakar dom riktigt bra ...

Det där med att gå i affärer i London har sina problem. Torsdag kväll är "late night shopping" till 21. Annars stänger man 18. Lilla matvaruaffären på hörnet är öppen till 22 – så en kvällstidning och en chokladkaka kan man få om man vill. Men – första söndagen var man ju ledig ...

Förresten – vet ni vad vanligaste frågan var på mässan? Mycket riktigt – "... ursäkta men kan ni tala om var toaletten finns ..."

MED VÄNLIGA HÄLSNINGAR FRÅN
ROLF LUNDIN MED MASSOR AV MEDHJÄLPARE

Fem på äventyr i utställningsdjungeln

Våra unga tekniker med uppdrag att söka information och nyheter inom sina specialområden, var i år fem till antalet. En av dem, John Johansson på Systemteknik, ställde utan protester upp på att även föra personlig dagbok under Farnboroughmässan. Om dessa öden och äventyr kan ni också läsa på nästa uppslag.

Det huvudsakliga för honom

och den fyra andra var emellertid att snoka sig fram till svaren på en rad frågor. Och resultatet av dessa ansträngningar kommer att presenteras i sin helhet på Aeronet inom kort, om det inte redan finns där när du läser detta. Här följer en kort presentation av herrarna på bilden från vänster till höger och vem som bevakade vad.

Anders Suomela, LS – Digital

registrering. John Johansson, NU – Planerings- och utvärderingsutrustning. Daniel Pettersson, TTS – Räddning och syrgassystem. Mathias Hellberg, KR28 – Framdrivning, missiler. Och slutligen Mats Olof Rydberg, GM47 – EWSS, Electronic Warfare Support Systems eller stödsystem för telekrig.

ANNE ALLARD

Dagbok från Farnborough 1998 eller Konsten att knö sig utan att bli trampad på tårna

Lördag 5 september

Strax efter klockan fem på morgonen ringer väckarklockans ljuva signal. Med håret på ända rumlar jag ut mot köket för att göra mig en sista "svensk" frukost. Bäst att ladda upp ordentligt, för maten ombord på flygplanen är ju inte direkt känd för sin kulinariska beskaftenhet.

Kvart över sex står taxin och väntar på mig för att ta mig från Västerås till Örebro flygplats. Innan dess har jag – något förvirrad – försökt komma underfund med var jag senast lade flygbiljetter, pass med mera. Kan det vara så att jag är lite nervös kanske? Väl i taxin lugnar allt ner sig.

Vi far förbi Arboga och häm-

tar upp Anne och Mattias och hamnar till slut i Örebro. Från Örebro flyger vi till Köpenhamn för vidare transport till London. Mina farhågor besannas under flygresan angående SAS icke allt för välrenommerade flygplansmat.

Väl framme i London slås jag av hur varmt och fuktigt det är. Det uppstår ett allmänt kaos då

December 1998

det väller av – som jag tycker – ett par flygplanslaster indier och vi andra sprids vind för våg. Det slutar med att jag och Anne sitter och skumpar på T-banan in till London.

Binnikemasken börjar göra sig påmind och vill ha mer mat. Väl på hotellet träffar jag de andra från flygplatsen. Jag och Danne pyser ut för att få oss en bit mat. Sedan blir det promenad i omgivningarna runt hotellet.

På eftermiddagen är det fotbollsmatch mellan Sverige och England. Tillsammans med Danne letar jag upp en pub med storbildsteve. Väl där inne visar det sig att en tredjedel av besökarna är svenskar bosatta i London. När Sverige leder med 2-1 och med bara femton minuter kvar av matchen, ryker en engelska och en svenska ihop på puben. Stämningen är inte den bästa, om man säger så. Vi ger oss av ett par minuter före slutsignal. Det vore dumt att börja veckan med ett blått öga.

Sedan är det dags att äta igen. Väl tillbaka på hotellet somnar jag som en stock på sängen. Vaknar dötrött halv fem på morgonen av att teven står på. Stänger av och fortsätter att sova.

Söndag 6 september

Söndag och dags för lite sightseeing i London. Äter lite frukost och sedan ger vi oss ut på

Londons gator, Danne, Mathias och jag, för att beta av sevärdheterna. Först går vi upp till British Museum, men de öppnar inte förrän klockan tolv, så vi tar oss till Speakers Corner för att se om det finns någon talare där.

Väl framme finner vi en fanatisk Jesusanhängare och en liten man som står och driver med alla tyskar. Han är inte snäll, och Helmut Kohl ligger risigt till. Det visar sig dock senare att även han själv är tysk med en god portion självironi.

Sedan bär det av mot Buckingham Palace och vaktavlösningen. Vidare förbi Trafalgar Square tillbaka till British Museum. Där springer vi runt bland mumier och gamla sfinxer i ett par timmar.

På kvällen är det information på hotellet om veckans händelser. Vi avslutar söndagen på the Anchor där Göran bjuder oss på en delikat middag invid Themsens strand.

Måndag 7 september

Upp i ottan. I dag är det dags att palla sig ut till flygmässan. När jag kommer dit ut inser jag hur STORT det är och hur mycket folk det kommer att bli. Det är tur att man har goa skor för det lär bli mycket promenerande.

Vid lunch inser jag att jag har ränt runt som en yr höna och enbart sett en bråkdel av vad som finns. Nu är det dags att börja strukturera det hela, om jag skall få ut något vettigt. Under eftermiddagen lyckas jag få tag på en del intressant information.

Efter dagen ute på Farnborough väntar två timmars bussresa hem, och klockan åtta på kvällen kliver vi av utanför hotellet. Magen skriker efter riktig mat, och vi ger oss av till Salieris

på mycket information, och tisdagen verkar bli ganska lyckad. Får en glimt av flyglegenden Chuck Yeager i en av mässmont-rarna.

Precis lagom till flygningen spricker molnen upp och solen tittar fram. Ryssarna gör en ganska spektakulär flyguppvisning. Man förundras över att de kan flyga på det sättet.

Klockan 18 är det dags att kli-va på bussen för en ny resa på två timmar. Jag känner mig helt utpumpad. Vi går till McDo-nalds och tar varsin hamburgare

pastarestaurang för att stilla vår hunger. Efter middagen lägger jag mig på sängen och somnar som en stock.

Tisdag 8 september

Vaknar tidigt för hinna med bus-sen som går 06.45 ut till Farnbo-rough. Det är en typisk brittisk dag - regn! Jag passar på att till-godose mitt sömnbehov på bus-sen och sover på vägen ut. Det visar sig vara lika mycket folk som i går.

Dagen rullar på och det reg-nar för fullt utomhus. Jag får tag

under andäktig tystnad. Stupar i säng.

Onsdag 9 september

Springer runt på mässan i ett sis-ta desperat försök att hinna med allt. Det är sista dagen för mig här ute och fullt med folk. Ön-skar nästan att jag hade skor med stålhätta för att spara tårna.

Det visar sig att demonstra-tionseffekten inte enbart drabbat oss i Celsiusmontern där UTAn kraschat, utan även Lockheed Martin som har vissa problem med sin mjukvara.

December 1998

In i en taxi och i väg till Heathrow för att flyga till Köpenhamn. Passar på att handla lite mutor i taxfree till avdelningen. Väl ombord på planet konstaterar jag att vi fått platserna precis framför TV-skärmen vilket ger oss ett enormt benutrymme. Det lönar sig alltså att be om bra platser vid incheckningen.

Nu är det bara en lång transportsträcka från London via Köpenhamn till Örebro flygplats. Där väntar en taxi på att föra mig hem till Västerås. Klockan halv ett på natten stupar jag ner i min egna sköna säng. Jag konstaterar till sist att det varit en mycket lärorik och intressant re-

Vid tvåtiden bär det i väg hem till hotellet för att direkt gå på tebjudning på Savoy. Vilket ställe! Kyparna springer runt som pingviner i sina frackar och servicen är oklanderlig.

Efter tebjudningen är det bara att svida om och gå på Celsius mottagning i Middle Temple Hall. Stället visar sig ha mycket gamla och genuina anor sedan århundraden tillbaka. Hela rummet är belamrat med pompösa oljemålningar och vapensköldar, och lukten från stora, tjocka cigarrer har etsat sig fast i väggarna genom åren.

Det visar sig att Shakespeares teatergrupp framträtt här 1602 med en av hans pjäser, och mitt i denna aristokratiska miljö minglar vi runt med diverse höga potentater från både Sverige och utlandet.

Efteråt bär det i väg ut på en pub för att pröva det engelska ölet. Runt tolvsnåret kommer man hem alldeles utmattad.

Torsdag 10 september

Hemresedag och ingen tid över för att fara ut till mässan. Jag

och Danne spenderar i stället ett par timmar med att handla lite i London och besöka de sevärdheter vi inte hann med under söndagen.

Tillbaka till hotellet och packar ihop allting. Som vanligt glömmer jag ta fram passet som jag lagt underst i resväskan, vilket jag inser när allt är packat. Bara att riva upp rubbet igen.

sa men absolut ingen "semester-tripp". Zzzzzz!

JOHN JOHANSSON

Anders slutar som informationschef

Anders Stålhammar slutar som Celsius Aerotechs informationschef.

Från 1 januari slutar jag mitt arbete som informationschef på Celsius Aerotech.

Informationsverksamheten inom Celsius har under det gångna året genomgått betydande förändringar, och mina uppgifter som informationschef på affärsnivå har till stora delar övertagits av huvudkontoret i Stockholm.

Vad beträffar framtiden för stab Information kommer Anne Al-lard och Lennart Bladh att organisatorisk sortera under stab Personal från årsskiftet. De kommer emellertid att även i fortsättningen arbeta med Celsius Aerotechs interna och externa information.

Tidning och nät

För nästa år gäller att Aero-grammet utkommer med tre nummer, och innehållet ska som hittills omfatta genomarbetade reportage, personporträtt och bildreportage från verksamheten.

Celsius Aerotechs intranet fortsätter att vara den huvudsakliga informationskällan i det dagliga informationsflödet. Utöver detta kommer Anne och Lennart även att svara för frågor och uppgifter av annan karaktär. Förutom arbetet på hemmaplan,

deltar båda numera i redaktionsrådet för den koncerngemensamma personaltidningen High-Tech. De sitter dessutom som Celsius Aerotechs representanter i de arbetsgrupper som utformar Inter- och intranet för Celsius AB.

Gemensamma media

Även nästa år kommer de att ägna mycket tid åt arbete med Celsius gemensamma media. Det har bland annat den fördelen att vår affärsenhet får en mer framträdande roll än hittills på koncernens nät och i Celsius interna och externa tidningar.

Vid frågor om information kan ni alltså kontakta Anne Al-lard i Arboga, tel 824 05 och Lennart Bladh i Linköping, tel 23 15 60.

ANDERS STÅLHAMMAR

10
december 1998

Läsekretsen tillönskas
God jul och Gott Nytt År

Omslagsbilden är fotgraferad den 15 december när AF2 traditionsenligt önskade Linköping med omnejd god jul genom sin "flygande julgran". Foto: Foto Malmen